

te pokto oni spadaju medju bolje prijatelje i znano napadnutih učitelja, izrazili su svoje ogorčenje i negodovanje nad tolikim uvredama, koje se — u koliko se oni s njima vrlo rado druže — i na nje protežu, pa pitaju onoga balotara t. j. pisarka puljskog „Somiera“, da im kaže, kako su oni scalliggiatori, condannati itd.... Nadalje pitamo ga, da nam kaže, koje „scandali“ on misli, u onoj njegovoj grdnjoj klevoti „dei balli pubblici“... Ili zar misli taj izdajica, da čuvaju, — pa bio to učitelj — koji u svojitu grudima osjeđa svoti onaj plam narodnog ponosa, može da mirno duše sluša, gdje mu se glupi, podli doseljednik nabacuje blatom na najvedno, na najdivnije njegove svetine — na njegov joni? Na to se dakako dopinik izdajica nobi nikada odvažio, al tko mu je kriv — ako mu je duša rutava, a sros trulo? ..

Konacno apoditeje obojio, da se u svem stazu „col condannato pre Mandit“... No, tandem aliquid! Napokon smo ipak — ko nlepa kokoš — nabasali na jednu itinu. Jest, gospodo šara, mi vam možemo ustvrditi, da ne samo naša gospoda učitelji se pozav slazu s velenčanim i velenčanim g. urednikom Mandicem, već da se oni također ubrajaju medju bolje njegove prijatelje.

Da zaključimo! Toliko se napisalo proti našim učiteljima, za koje čitav Lovran — u koliko nisu tuj zastupnici Cozotti, kojekaki štanjari i prekomorski postolari — anade odeniti njihovu ravnost, njihovo bezprikorno ponašanje. A šta bi bilo, recimo, kad bi se njima moglo apodituti nekolo pikantne zgodne o „kapellama“, o „kifirantim listovima“, itd. itd., i o slijaset drugim epizodama, koje su u nedavno doba tuj divno ilustriralo stanovitog nekog izdajicu, komu već rad ogarog ponašanja nobi nikako bile medju nama urodilo trešnje, a za to se basio u zaručaj šare gospode, kojim je svako dobro došao, samo da je naš protivnik! A rad onih riječi „condannati“ mogli bismo ih sjetiti na druga im „Kuzmu, i što se tiče riječi „scalliggiatori“ žalimo što sv. Juro ne može da progovori, i što je Kristališ pala svaka ciona. Pa takovi gadi usuduju se nabacivat se blatom na ljude, kojih ako i ne riece sve kreposti sv. Alojzija, kako recimo dopinika izdajicu, al su visoko nad njim u časti i postenju.

Na sav odgovor nek im od nas bude: Pfu!

Brzjav „Naše Sloge“.

Brzjav „Naše Sloge“: Jučer na večer stigao nam je od prijatelja iz Beča sljedeći brzjav: „Danas bijahu puđane dvie interpelacije radi najnovijih događaja u Kopru i Piranu zbog poznate ministarske naredbe o dvojezičnosti tabelah. Jedru stavise zastupnici Spinčić, graf Alfred Coranini i drugovi, a drugu zastupnik Klim i drugovi.“

Narodno gospodarstvo.

Napredak u našoj obrti konjaka. U malo kojoj struki podigao se je konsum, kao što kod konjaka; kako se ugarska obrtnost razširuje na sve moderne struke, tako se je u kratko vrijeme razvila i utaknica u izradivanju konjaka. Neki moji stuari štovani prijatelj poslao mi je poziv, koji sam ja sa veseljem i radoznalošću prihvatilo, neka si ogledam teoriju konjaka grafa Geze Esterhazyja u Budimpešti. Prvo o čem sam se osvjedočio — što običnost

najbrže da nezna — jest bilo, da su uplaidene dionice (3200 po 100 forinti, t. j. 340.000 kruna) u dobrim rukah i to u posjedu bogatih trgovaca, t. j. onih osobah, koje se nalaze na najvišem stupnju čestitih zavoda, te su odlučujući u trgovačkih stvarih. Tu okolnost oskolila me je tim više, da opazivam proizvođa, koji se izvršuju po istom sistemu, kojega zauzimlje konjak u prvih tvornicah toga grada. Čistoći uprave (manipulacije) nije prigovora, a uz svakovrstno ružičljanje ostaje još uvijek obilo konjaka, kojemu ciona sa stinuom raste — što nas osigurava za najbolje razmerje proizvoda. Proizvadjati se ga silksiju. U posebnom za to priredjenom podrumu opuzuje veliku množinu najboljih vina, koje družba za proizvod dobiva: toliko vina vidi se riedko kada pri istih trgovcih sa vinom, koji se nalaze u glavnome gradu. Izradjeni jedno i četvorozvezdni konjak sukrajuje se u drugom velikom podrumu, gdje je u bačvah od 8 do 10 hektolitara; tu se nalazi množina bačava označenih sa brojevi i zvjezdicami, u kojih jest doba, bolji i najbolji konjak, a razabrati se može, da je i posljednje kakvoća još uvijek dobra. Tko o tome dvojti, tomu odčepi kojumudroga bačvu i kada je okusio rujno piće, osvjedoči se, da se nalazi to črustvo na veoma visokom stupnju utakmične sposobnosti. Tome je dokaz također glavna društvena knjiga, koja kaže, da su glavni prekupači najsposobniji trgovci glavnoga grada i cijele pokrajine, koji konjak produma naručuju, što je pako najbolji dokaz, da se zadovoljivo ne sumo oni sami nego i konsumno običnost, te da je povjerenje do toga proizvoda uvijek jednako.

Zašto mnoga vočke ništa ne rode? Gospodari vrlo se rado tuže, da im vočke, što su ih uzgajili, nenose nikakova ploda. Iznimka je, ako vočka dobro urodi, dočim se protivno može pravilom smatrati. Uzrok tomu nepovoljnomu stanju mogu biti razne okolnosti: nije valjana bilina za sadnju odabrana, ili nije bila dobra vrst, — zlo se je sadilo, pregusto stoji stablo do stabla, onda je daljni uzrok, da se vočke slabo ili nikako ne goje, da su zasadjene u lošem tlu, na najgornji je uzrok — glad!

Naše vočke uz male iznimke, gladaju i od gladi poginju; radi pomanjkanja hrane niti se koren valjano ne razvije, niti izdunc, koji s korenom u savezu stoji, pa ni isto lišće ne valja, a ipak ono sudjeluje u hranitbi vočke. Gdje ti preduvjeti manjkaju, ne može se stablo valjano uzgajiti i razviti, ono niti redovito cvate, niti rodi.

Vidimo često, da naše vočke imadu malen, urljast, križljav i t. d. plod, nadalje da poslije obilne cvatnje plod malen i i posve nedovoljno razvije odpađa, sve to ima se pripisati pomanjkanju hrane, koja se vočki samo razumim načinom vobacnje osigurati može. Neizkusni neka s toga uvijek slušaju, što će im kazati izkusni i avazeni vočari.

Z BOGOM!

Svim mojim prijateljem i znancem u Pulji i okolici, s kojimi se nijesam mogao, da se osobno oprostim prigodom svojeg odlaska iz Pule, kličem iz dna duše vrdacni:

Z BOGOM!

U Zmjinju, dne 19. listopada 1894.
Franjo Perić pok. Matije.

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vreda. papirje na 4-dnovni odkas 3 1/2% 80-dnovni odkas 2 1/2%
8- 3 1/4% 3-mesečni 2 1/4%
20- 3% 6- 2%
Za piana, katera se morajo izplačati: v sodajih bankovnih avstr. vell., stoplo novo obratno tako v krepost s dnom 4. tobrnarja, s tobrnarja in odnomo 2. marca t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
V vreda. papirje 2%, na vsako svoto.
V naplatoh bross obratno.

Nakaznice
za Dunaj, Prago, Peito, Brno, Lvov, Tropravo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Biehit, Gablont, Gradon, Hermannstadt, Isomost, Celovec, Ljubljana, Lino, Olomou, Reichenberg, Sasz in Selnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja
vrednostih, diviz, kakor tuđi vnovčenje kuponov 24-22 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.
Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjom kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosni obrasti po pogodbi.
Vložki v polnirano.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlat ali srebrni donar, iznosniki bankovni itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 31. januarja 1894. 2-24

DOMINIK LUSIN u Kopru

preporuča voliko svoje skladišče raznovrtnog liosa, kao:
greda, dasaka, murala, duga, te također opeka, vapna, pleska itd.
Naručbe izvršava točno i po najnižoj cieni. 24-10

Odlikovana Ljekarna PRENDINI u Trstu.

Zelite li sačuvati si zdrave liepe zube te čisti dah?
Uporabljujte
Zubni prašak
ELIKSIR.
Prvi čisti zube hoz da ih ozledjuje.
Drugi pako očvra ih od pocrnjenja i neugodna vonja.
Zubni prašak stoji 50 novč.
Zubni eliksir stoji 60 novč.
Prodaje se u Ljekarni
PRENDINI
i u boljih Ljekarnah svakoga mjesta.

Teodor Slabanja

Srebrnar u GORICI (Görz) ulica Morelli 17. preporuča se preč. svećenstvu za izradjenje crkvenog posudja i orudja iz čistoga srebra, alpaka, mjedi, kano: moštarnica, kafeza itd. po najnižih cieni u najnovijih i krasnih oblicih. Stare predmete popravlja, te ih u ognju posebrni i pozlati.
Da si uzmognu i manje imune crkve nabaviti raznih crkvenih predmeta, staviti će se na želju preč. gospode nabavljati vrlo povoljno platežno uvjete.
Ilustrirani cieni šalje franko.
Šalje sve predmete dobro omotane sa poštarinom franko!

Knjigoveža

tvorničar škatulja iz kartona i galanterije
Vjekoslav Comer
u Trstu
preporuča se blagonaklonosti slavnih obćina, družba i drugih osoba u Trstu i Istri za razne knjigoveške radnje.
Jamči za solidnu, brzu i točnu izvršbu radnje.
Naručbe prima iz naklonosti tiskara Doleno u Trstu.

Štrcaljke i sumpornjače za trte inžinira Zivica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste
dobiva se uvijek u skladišću tvrđke
Schivitz & Comp.
(Živic i drug.)
Via Zonta broj 5 u Trstu.
Sposnuto štrcaljke razasliju se na svaku poštu austro-ugarsko monarhijo franco, komad po 10 for

Pomada Phönix,

na zdravstvenoj izložbi u Stuttgartu god. 1890. odlikovana je: u liud liudničkih izvidu i kroz tikuću zahvalnicu priznato jedino postojelo u latinu rasno i neškodljivo sredstvo, kojemu sa kod gospostia i gospostia puna i bujna kosa postizava to izpadanje vlasi i drugo od ranjelo. Uporabljivanjem isto pumado postizavaju još nasma mladit gospoditit čvrste brkove. Jamči se za upojbje i neškodljivost, kuitična 80 novč., sa poštom (slušećom ili usgotov novac) 80 novčica.
Boč, XIY.,
K. HOPPE, Hütteledeiferstrasse 81.

Sve strojeve za gospodarstvo.

Osobitosti
prodaje jedino tvrdka Ig. Heller
TIESAKA ZA SIENO, SLAMU I SLAGANJE raznih sastava
HIDRAULIČKIH TIESAKA
diferencijalnih vinskih tiesaka — sprava za samleti masline, buhač itd. Nove štrcaljke proti mildevu Vermorel-ove vrsti, samoradne štrcaljke proti mildevu sa bakrom pomoćju zračno sisaljke. Sprave za grijanje vina, kuhanje, za triebljenje grozdja, za sušenje voća i povrća. Trebionike kuruze, triere, mlatila, mlina za dišćenje žita obične.
Lievano ili izradjeno željezo za svakojake strojeve itd. sve uz najjeftinije ciene i pod najpovoljnijim uvjeti pošilja uz jamstvo i na pokus
IG. HELLER, WIEN
2/2 Fraterstrasse br. 49
Bogato ilustrovano kataloge sa 192 stranice u talijansko-njemačkomu i hrvatsko-njemačkom jeziku šalje na zahtjev odmah badava. Traži se preprodavaoce. Upozoruje se na patvaranja.
Tiskara Dolenc.

Javna zahvala.

Prigodom smrti nezaboravne mi supruge

JULIJANE

primio sam premnogoga dokaza iskrene šućuti, i time je donekle ublažena velika moja bol i tuga. Buduć mi nije mog' se svakomu posebice, to izričom ovim putem javnosti najsrdačnije zahvalu u ime svoje i u ime svoje rodbine svim znancem i prijateljem, koji su mi milu pokojnicu pratili do hladnoga groba i okitili vienci njezin odar. Napose svrsdno hvalim na ovoj ljubavi volečastnom svećenstvu, kao i velenčenomu gosp. dru. Kiseljaku, koji je ravno i požrtvovno nastojao, da olakša bol mojoj teško bolostnoj drugarici.

Berseč, 21. listopada 1894.

Tomo Kumičić.